LINJA-AUTOLIITTO

Liikenne- ja viestintävaliokunta
Eduskunta

Viite: HE 29/2019 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2020 ja
VNS 2/2019 vp Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2020—2023

Linja-autoliiton lausunto valtion vuoden 2020 talousarviosta

Pyydettynä lausuntona Linja-autoliitto toteaa seuraavaa.

Linja-autoliitto pitää hyvänä sitä, että valtion talousarviossa on joukkoliikenteen hankintojen rahoitus vakaalla pohjalla ja että Rinteen hallituksen ohjelman mukainen ilmastoperusteinen tasokorotus toteutetaan heti vaalikauden alussa. Myönteistä on myös se, että tiepidon ja erityisesti talvikunnossapidon rahoitus turvataan ja sitä lisätään merkittävästi.

Valtion rahoitusosuus nostaa myös kaupunkien oman rahoituksen kautta joukkoliikenteen kehittämismahdollisuuksia ilmastopolitiikan tavoitteiden suuntaan. Linja-autoliitto korostaa kuitenkin – talousarvioesityksestä poiketen -, että ilmastoperusteista rahoitusta tarvitaan myös valtion ELY-keskusten kautta hankittavaan joukkoliikenteeseen.

Linja-autoliitto esittää rahoituksen osalta rahoituksen kohdentamiseen kulkumuotoneutraalia jakoa, jotta rahoitus ei kohdistuisi yksinomaan raideliikenteen kehittämiseen. Linja-autoliikenteen rahoitusosuutta on nostettava vähintään samassa suhteessa kuin raideliikennettä kehitetään. Eduskunnan olisikin hyvä esittää tätä koskeva lausuma rahoituksen kohdentamisesta.

Linja-autoliikenteen käyttövoimamuutos on alkanut, ja sen arvioidaan johtavan ainakin pääkaupunkiseudulla liikenteen nopeaan sähköistymiseen. Ns. puhtaiden ajoneuvojen direktiivi muuttanee kalustomarkkinaa EU-tasolla, ja sääntelyn vaikutuksien odotetaan näkyvän Suomessa nopeallakin aikajänteellä. Kaupunkipolitiikan tasolla muutoksen ennakoidaan olevan vielä yleistä sääntelyä nopeampaa. Tämän vuoksi valtion rahoituksen riittävyys on olennainen osa ilmastopolitiikan toteuttamista.

LINJA-AUTOLIITTO

Polttonesteiden valmisteverotuksen korotukset vaikuttavat kielteisesti joukkoliikenteeseen. Kaupunkien osalta kyse on tulonsiirrosta kaupungeilta valtiolle, ja siinäkin kesken vuoden tehtävät korotukset ovat toimialan kilpailukyvyn kannalta vahingollisia (kustannusindeksivaikutuksen viiveistä johtuen).

Avoimessa joukkoliikenteessä valmisteverotuksen korotukset heikentävät linja-autoliikenteen kilpailukykyä entisestään. Ilmastopolitiikan tavoitteisiin nähden joukkoliikenteen erillisten verokantojen säätäminen olisi tärkeä keino tämän ongelman ratkaisemiseksi, mistä on käsityksemme mukaan EU-oikeuden puitteissa kansallisesti mahdollista säätää lailla. Valtion verokertymän kannalta muutos olisi vähäinen, mutta joukkoliikenteen kilpailukykyvaikutukset olisivat merkittäviä.

Mika Mäkilä

toimitusjohtaja